

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/58/2018
Identifikačné číslo spisu: 8306200836
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8306200836.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne CCMI, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Tajovského 3, IČO: 45 991 979, zastúpenej JUDr. Vladislavom Sisákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Skladná 14, proti žalovaným 1/ Slovenskej republike, z a ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13 a 2/ BANDER, s.r.o., so sídlom v Snine, Perečínska 2736, IČO: 31 669 034, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 17 C 15/2006, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 1. augusta 2017 sp. zn. 4 Co 76/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .
Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 4. februára 2013 č. k. 17 C 15/2006-769 žalobu zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že zamietol žalobu, ktorou sa pôvodná žalobkyňa K. J. domáhala náhrady škody vo výške 3 600 000 Sk z istiny s príslušenstvom z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktoré konali nad rámec predbežného opatrenia vydaného Okresným súdom Humenné, č. k. 16 C 1662/2000-36 z 19. januára 2001, a to zapečatením strojov, čím jej znemožnili pokračovať vo výrobe, v dôsledku čoho jej vznikla škoda na znehodnotení strojov a ušlom zisku. V priebehu konania pôvodná žalobkyňa z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie pôvodne žalovaného Ministerstva vnútra Slovenskej republiky opravila označenie žalovaného ako žalovanej 1/. Zároveň rozšírila žalobu aj na žalovaného 2/ s tým, že sa domáhala náhrady škody vo výške 8 071 730 Sk istiny s príslušenstvom. Súd prvej inštancie poukázal na obsah výsledkov vykonaného dokazovania, stanovisko účastníkov konania, ďalej záver znaleckého posudku znaleckého dokazovania znalcom z odboru ekonomika a podnikanie, odvetvie účtovníctvo, znalecký posudok č. 6/10, ďalej kontrolný znalecký posudok č. 1/2012 a uviedol, že pôvodná žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňi sa nepodarilo uniesť dôkazné bremeno na preukázanie zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup a teda nepreukázala príčinnú súvislosť medzi vznikom

škody a nesprávnym úradným postupom. Zo záverov znaleckých posudkov Ing. E. a Ing. T. mal súd za nesporne preukázané, že pôvodná žalobkyňa previedla výrobu do inej spoločnosti ešte pred zapečatením strojov, aj pred vznikom samotného sporu. Súd prvej inštancie z výsledkov vykonaného dokazovania zistil, že pôvodná žalobkyňa nadobudla predmetný majetok v roku 1999. Výrobné stroje, ktoré boli zapečatené využívala na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej s K.. Pôvodná žalobkyňa so všetkými zamestnancami ukončila pracovný pomer k 31. októbru 2000, ktorí boli následne zamestnaní v spoločnosti ÁTRIUM s.r.o., ktorá bola premenovaná na ASTEC s.r.o. Konštatoval, že z listinných dôkazov bolo nesporne preukázané, že v účtovníctve pôvodnej žalobkyne v čase zapečatenia strojov neboli evidované žiadne prijaté zálohy tak, ako tvrdila žalobkyňa. Uviedol, že z tohto dôvodu konanie vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 16 C 1662/2000 a trestné konanie neovplyvnili výrobu a hospodárenie pôvodnej žalobkyne a nezapríčinili stratu zisku žalobkyne. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že v konaní nebola preukázaná škoda, ktorá mala vzniknúť pôvodnej žalobkyňi, a teda vyslovil, že nemôže existovať ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. K námietke zmeny zodpovednosti skutkovej podstaty, ako aj námietke premlčania z dôvodu nového vyjadrenia žalobkyne, ktorá zmenila uplatnený nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktorý mal spočívať v nezákonnom zapečatení výrobných strojov, kedy až do tohto vyjadrenia nebolo namietané nezákonné rozhodnutie - predbežné opatrenie vo veci vedenej pod sp. zn. 16 C 1662/2000 a trestné konanie pre marenie výkonu úradného rozhodnutia začaté na základe uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Humennom v konaní pod č. ČVS-ORP-298/OVEK-HE-2004, ktoré nebolo vedené voči pôvodnej žalobkyňi, a v ktorom pôvodná žalobkyňa nebola trestne stíhaná, súd prvej inštancie uviedol, že ak si nová žalobkyňa uplatňuje náhradu škody na inom skutkovom základe ako bolo pôvodne v žalobe platí, že novou žalobkyňou tvrdené skutkové okolnosti v dôsledku zmeny titulu uplatňovanej náhrady škody neboli v konaní preukázané. Poznamenal, že námietka premlčania uplatnená žalovanou 1/ je z tohto dôvodu dôvodná, pretože namietané rozhodnutia boli vydané v mesiaci október a november 2001 a tento skutkový základ nároku na náhradu škody uplatnila nová žalobkyňa až 27. marca 2012. Súd prvej inštancie s poukazom na § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016; ďalej len „O.s.p.“) vyslovil, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno. Nebol naplnený ani jeden zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu, a preto nárok žalobkyne na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. nemôže byť daný.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) v poradí prvým rozsudkom z 2. júla 2014 sp. zn. 4 Co 130/2013 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 1/ a zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému 2/ a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 29. apríla 2016 sp. zn. 2 Cdo 1235/2015 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 2. júla 2014 sp. zn. 4 Co 130/2013 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Humenné zo 4. februára 2013 č. k. 17 C 15/2006-769 vo vzťahu k žalovanej 1/ a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Prešove rozsudkom (druhým v poradí) z 1. augusta 2017 sp. zn. 4 Co 76/2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 1/ a priznal žalovanej 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v plnom rozsahu. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania a zisteným skutkovým stavom ako aj právnym posúdením uplatneného nároku zistil, že vo vzťahu k žalovanej 1/ rozhodol súd prvej inštancie správne, ako aj správne právne vec posúdil. Poznamenal, že súd prvej inštancie správne skúmal preukázanie zákonných predpokladov pre uplatnenie nároku na náhradu škody z titulu zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup podľa zákona č. 58/1969 Zb. V danom prípade neboli splnené zákonné podmienky uplatneného nároku z dôvodu, že nebol preukázaný nesprávny úradný postup, vznik škody, t. j. skutočnej škody, ako aj ušlého zisku v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd uviedol, že na Okresnom úrade Policajného zboru Humenné pod ČVS:OUV-36/20-2001 bolo začaté trestné stíhanie vo veci pre trestný čin sprenevery, a to 11. januára 2001 a v konaní Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru Prešov pod ČVS:KUV-62/OVEK-2001 bol vydaný príkaz na prehliadku iných priestorov súkromnej firmy K. J. z dôvodu, že existovalo dôvodné podozrenie, že sa v tejto prevádzke nachádzajú veci dôležité pre trestné konanie. Zo spisového materiálu v trestnom konaní vyplýva, že žalobkyňa bola vyzvaná na vydanie vecí dôležitých

pre trestné konanie, ktorá k dobrovoľnému vydaniu nepristúpila, a preto príslušný orgán činný v trestnom konaní realizoval odňatie vecí v súlade s Trestným poriadkom. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že takýmto postupom v trestnom konaní nedošlo k porušeniu objektívneho práva, ktoré by zakladalo akýkoľvek nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri nariadovaní znaleckého dokazovania, odvolací súd uviedol, že túto námietku nepovažuje za dôvodnú. Poznamenal, že súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie za účelom zisťovania výšky škody, ktorá nakoniec zo záverov znaleckých posudkov Ing. E. a Ing. T. nevyplynula, a to z dôvodu, že z predložených listinných dôkazov - najmä účtovných dokladov pôvodnej žalobkyne, znalci konštatovali, že k ukončeniu výroby došlo pred zaistením hnutelných vecí, t. j. výrobných strojov v rámci trestného stíhania pre trestný čin sprenevery, ktoré bolo vedené voči K., ako aj mareniu výkonu úradného rozhodnutia. Odvolací súd nepovažoval za opodstatnené namietané nesprávne hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie, vrátane nesprávneho postupu pri zisťovaní výšky škody z dôvodu, že hodnotenie dôkazov je vecou súdu, nie účastníkov konania. Poznamenal, že súd prvej inštancie vyhodnotil dôkazy jednotlivo, v ich vzájomnej súvislosti v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z § 132 O.s.p. Vo vzťahu k namietanej zaujatosti znalca Ing. T., odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie sa náležite s jeho námietkou vysporiadal tak, že Ing. L. T. nevyklúčil z podania znaleckého posudku v prejednávanej veci, a to uznesením z 18. júla 2012 č. k. 17 C 15/2006-675 a na základe podaného odvolania žalobkyne, Krajský súd v Prešove ako nadriadený súd uznesením zo 16. novembra 2012 č. k. 3 Co 111/2012-736 odvolanie odmietol pre neprípustnosť. Odvolací súd uzavrel, že závery oboch znaleckých posudkov Ing. E., ako aj Ing. T. boli totožné, a preto súd prvej inštancie nemal dôvod pochybovať o hodnovernosti záveru kontrolného znaleckého posudku vypracovaného Ing. T.. Nariadenie ďalšieho znaleckého dokazovania, a to vedeckým ústavom alebo znaleckou inštitúciou, súd prvej inštancie správne nepovažoval za hospodárne, a preto pri posudzovaní dôvodnosti uplatneného nároku vychádzal z výsledkov vykonaného znaleckého dokazovania Ing. E. a Ing. T.. Postupom súdu podľa názoru odvolacieho súdu preto nedošlo k porušeniu práva strany sporu na spravodlivý proces. Z tohto dôvodu, ani túto odvolaciu námietku odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou 1/ potvrdil ako vecne správny v súlade s § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

5. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“), ktoré odôvodnila s poukazom na § 420 písm. f/ CSP v spojení s § 431 CSP. Porušenie práva na spravodlivý proces videla v založení rozhodnutia na záveroch posudku znalca, voči ktorého osobe vzniesla námietku zaujatosti. Namietala, že znalec sa na viacerých miestach svojho znaleckého posudku neakceptovateľne a nekompetentne vyjadroval k skutkovým a dokonca i právnym okolnostiam týkajúcim sa prejednávanej veci a rovnako hodnotil i skutkové a právne závery prijaté konajúcim súdom, pričom týmito tvrdeniami prakticky suploval úlohu právneho zástupcu žalovanej 1/, čím flagrantne porušil nielen svoju povinnosť zdržať sa akýchkoľvek právnych hodnotení vo vzťahu k posudzovanej veci, ale i povinnosť vykonávať znaleckú činnosť nestranné. Uviedla, že súd prvej inštancie odôvodnil svoje uznesenie, ktorým rozhodol, že znalec nie je vylúčený z podania znaleckého posudku v konaní, primárne tým, že námietka zaujatosti bola žalobkyňou vznesená oneskorene, odňal jej možnosť úspešne vzniesť námietku zaujatosti znalca, čím sa dopustil porušenia práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie a rovnako ani odvolací súd sa v odôvodnení svojich rozhodnutí vôbec nezaoberali námietkami dovolateľky voči nesprávnemu procesnému postupu súdu prvej inštancie pri rozhodnutí o námietke zaujatosti znalca a svoj procesný postup nijakým spôsobom nelegitimizoval, nevysvetlil prečo a na vec neaplikoval § 15a ods. 2 O.s.p. a takisto žiadnym spôsobom nereagoval na námietky poukazujúce na objektívne skutočnosti zakladajúce opodstatnenosť vznesenej námietky zaujatosti znalca. S poukazom na uvedené navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaní sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadřili.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§

443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie naďalej (tak ako v režime O.s.p.) nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo naopak nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016 a 5 Cdo 255/2014).

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie dovolaním napadnúť (úspešne). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolatelka vyvodzuje prípustnosť ňou podaného dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu.

10.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k procesnej vade, ktorú namietala dovolateľka. Mal pri tom na zreteli, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami [viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03].

10.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pritom nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v procesnom postupe súdu, zakladá bez ďalšieho prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Z tohto ustanovenia zreteľne vyplýva, že zákon priznáva relevanciu iba tým procesným pochybeniam súdu, intenzita ktorých opodstatňuje záver, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu bolo účastníkovi konania znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv „v takej miere“, že došlo (až) k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.3. Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017). Dovolací súd pripomína, že aj podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu (R 24/2017) nesprávne právne posúdenie, na ktorom spočíva dovolaním napadnutý rozsudok, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho

odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

11. Dovolateľka porušenie práva na spravodlivý proces videla jednak v tom, že odvolací súd a súd prvej inštancie svoje rozhodnutia nedostatočne odôvodnili, ako aj v tom, že odvolací súd považoval za správny postup súdu prvej inštancie, ktorý svoje rozhodnutie založil na znaleckom posudku znalca, ktorého (ne)zaujatosť bola žalobkyňou namietaná a v nesprávnom zistení skutkového stavu.

12. K námietke žalobkyne týkajúcej sa vylúčenia (z vykonávania znaleckých úkonov v prejednávanej veci) znalca Ing. T., dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie uznesením z 18. júla 2012 č. k. 17 C 15/2006-675 znalca z podania kontrolného znaleckého posudku v predmetnom konaní nevylúčil, pričom proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom odvolací súd rozhodol uznesením zo 16. novembra 2012 sp. zn. 3 Co 111/2012, ktoré odmietol z dôvodu, že smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nebolo prípustné. Uvedené rozhodnutia napadla žalobkyňa ústavnou sťažnosťou, ktorú ústavný súd uznesením z 18. apríla 2013 sp. zn. II. ÚS 239/2013 odmietol pre nedostatok právomoci. Dovolací súd konštatuje, že ak aj žalobkyňa s čiastkovým procesným rozhodnutím o takejto otázke prejavila nespokojnosť, neznamená to, že ním došlo k upretiu jej práva na spravodlivý proces.

13. Najvyššiemu súdu za tejto situácie ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľky, podľa ktorej mal odvolací súd porušiť jej procesné práva tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil - urobil ho nepreskúmateľným.

13.1. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka (poznámka dovolacieho súdu: strán sporu) n a dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

13.2. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, a táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

13.3. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu

totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, a k v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Dovolací súd poukazuje na bod 10. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd vypořádava s namietanou zaujatosťou znalca Ing. T.. Dovolací súd zároveň pripomína, že znalecký posudok vypracovaný znalcom Ing. T. bol kontrolný znalecký posudok, v ktorom sa namietaný znalec stotožnil so záverom uvedeným v znaleckom posudku Ing. E.. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

14. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľky týkajúcej sa nesprávnosti postupu súdov v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie a nesprávnosti hodnotenia výsledkov dokazovania uzatvára, že aj v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu do 30. júna 2016 sa vyskytovali námietky dovolateľov vyššie uvedených skutočností. Najvyšší súd vo vzťahu k takýmto námietkam dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

14.1. Dovolací súd na margo námietky dovolateľky týkajúcej sa nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie pri samotnom výsluchu kontrolného znalca uvádza, že zo zápisnice o pojednávaní konanej na súde prvej inštancie 16. júla 2012 (č. l. 669 spisu) vyplýva, že žalobkyňa sa na uvedenom pojednávaní vyjadrila, že po vypočutí znalca má množstvo námietok, otázok, na ktoré však bude reagovať písomne. Súd prvej inštancie následne oboznámil účastníkov, že im poskytne priestor na vyjadrenie sa k výpovedi znalca, aby zaujali stanovisko k jeho výpovedi, pokiaľ ide o námietku zaujatosti, ale aj k výhradám žalobkyne k záverom znalca vysloveným v kontrolnom znaleckom posudku. Na to súd prvej inštancie odročil pojednávanie z a účelom rozhodnutia o námietke zaujatosti vznesenej žalobkyňou. Žalobkyňa však písomné námietky k znaleckému posudku súdu prvej inštancie nedoručila. Súd prvej inštancie na pojednávaní konanom 4. februára 2013 (č. l. 755 spisu) uznesením ukončil dokazovanie v prejednávanej veci a po vykonanom dokazovaní vyhlásil rozsudok vo veci samej. Podľa názoru dovolacieho súdu tak postupom súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné a preto dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.